

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

**Національний університет «Запорізька політехніка»**

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра

Фінанси, банківська справа та страхування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан ФЕУ

В.В. Корольков

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ВК Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки**  
**підприємства**

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування та фондовий ринок»  
(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Фінансово-економічна безпека  
(назва спеціалізації)

інститут, факультет факультет економіки та управління  
(назва інституту, факультету)

мова навчання державна

2023 рік

Робоча програма «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»,

освітня програма (спеціалізація)

Фінансово економічна безпека

(назва спеціалізації)

«18» серпня 2023 року - 21 с.

Розробники: Андрющенко І.Є., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д.е.н., професор

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри  
Фінанси, банківська справа та страхування

Протокол від «18» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

Фінанси, банківська справа та страхування

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року  
(підпис) (С. В. Шарова)  
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від “30” серпня 2023 року № 43

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року Голова (В.В. Корольков)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми\*

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_ року Керівник групи \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище та ініціали)

\*Якщо дисципліна викладається не випусковою кафедрою

## 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників                                                                        | Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень                                                                          | Характеристика навчальної дисципліни |                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------|
|                                                                                                |                                                                                                                                           | денна форма навчання                 | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів - 3                                                                         | Галузь знань<br><u>07 «Управління та адміністрування»</u>                                                                                 | вибіркова                            |                       |
|                                                                                                | Спеціальність (освітня програма, спеціалізація):<br><u>072 - Фінанси, банківська справа та страхування</u> (Фінансово економічна безпека) |                                      |                       |
| Модулів – 1                                                                                    |                                                                                                                                           | <b>Рік підготовки:</b>               |                       |
| Змістових модулів – 2                                                                          |                                                                                                                                           | 1-й                                  | 1-й                   |
| Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____<br>(назва)                               |                                                                                                                                           | <b>Семестр</b>                       |                       |
| Загальна кількість годин - 90                                                                  |                                                                                                                                           | 1-й                                  | 1-й                   |
| Тижневих годин для денної форми навчання:<br>аудиторних – 2<br>самостійної роботи студента - 4 | Освітній ступінь:<br>магістр                                                                                                              | <b>Лекції</b>                        |                       |
|                                                                                                |                                                                                                                                           | 14 год.                              | 4 год.                |
|                                                                                                |                                                                                                                                           | <b>Практичні, семінарські</b>        |                       |
|                                                                                                |                                                                                                                                           | 14 год.                              | 2 год.                |
|                                                                                                |                                                                                                                                           | <b>Лабораторні</b>                   |                       |
|                                                                                                |                                                                                                                                           | - год.                               | - год.                |
|                                                                                                |                                                                                                                                           | <b>Самостійна робота</b>             |                       |
|                                                                                                |                                                                                                                                           | 62 год.                              | 84 год.               |
| <b>Індивідуальні завдання:</b>                                                                 |                                                                                                                                           |                                      |                       |
| -                                                                                              | контр. робота                                                                                                                             |                                      |                       |
| Вид контролю: залік                                                                            |                                                                                                                                           |                                      |                       |

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40,0% до 60,0%

для заочної форми навчання – 8,0% до 92,0%.

## 2. Мета навчальної дисципліни

### Мета:

- є формування у студентів системи теоретичних знань та практичних навичок з формування базових теоретичних знань про порядок організації ведення інформаційної та аналітичної роботи у сфері забезпечення економічної безпеки, набуття професійних навичок по збору інформації та її аналітичного використання, застосування інформаційно-аналітичних методів та систем для забезпечення економічної безпеки підприємств.

### Завдання:

– знати теоретичні основи системи знань з пошуку, збору, систематизації та узагальнення достовірної та актуальної інформації про зовнішні та внутрішні загрози, стан захищеності інформаційних ресурсів, можливих суб'єктів посягання на безпеку компанії, каналів витоку інформації, передумов надзвичайних подій; перевірка надійності та інших аспектів діяльності співробітників, а також інших осіб при прийомі на роботу; аналіз за доступними інформаційними джерелами потенційних партнерів з метою мінімізації підприємницьких ризиків;

– розуміти визначення моніторингу фінансового стану підприємства з врахуванням специфічних галузевих особливостей;

- набуття студентами здатностей (компетенцій) розуміти основні принципи комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики з використання інформаційних систем забезпечення аналізу інформації.

Оволодіння дисципліною «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» дозволить майбутнім магістрам розвинути фінансове мислення, здобути навички творчого використання основних підходів та інструментарію. Інформаційне забезпечення передбачає формування інформації внаслідок збору та обробки зовнішньої та внутрішньої інформації, для розроблення на її основі тактичних та стратегічних завдань в управлінні економічною безпекою підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

#### а) загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1);
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК3);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК5);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.(ЗК7).

#### б) фахові компетентності:

**Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства»**

|                                       |                         |
|---------------------------------------|-------------------------|
| Компетенції згідно освітньої програми | Складові компетентності |
|---------------------------------------|-------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК02.<br>Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування СК03.<br>Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07 | Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій за невизначених умов та вимог. |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність виявляти та аналізувати фактори зовнішніх та внутрішніх загроз та ризиків.                                                                                                                                                                                   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність аналізувати система оцінювання заходів щодо протидії загрозам та ризикам діяльності установи, організації, підприємства.                                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність здійснювати бюджетний контроль та аналіз ефективності діяльності підприємств.                                                                                                                                                                                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність впроваджувати в виробничу систему та систему управління підприємством розроблені заходи та проектні рішення з покращення результативності діяльності підприємства в умовах невизначеності та ризику                                                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність організовувати інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність організовувати діяльність в системі забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємств.                                                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Здатність використання комп'ютерних технологій в інформаційно-аналітичній діяльності.                                                                                                                                                                                  |

#### очікувані програмні **результати навчання:**

- показати належний рівень знань у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства, розуміння фінансової термінології (терміни, поняття, категорії та закони, на яких базується статистика фінансів), принципів побудови системи показників та методології їх обчислення;

- вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності: проводити розрахунки економічних показників для визначення структури, динаміки та аналізу фінансової звітності;

- знання методів вивчення процесів, які відбуваються у зовнішньому і внутрішньому середовищі підприємства; принципів організації та функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення на підприємстві; техніки моніторингу і критеріїв оцінювання методів та результатів управлінської діяльності підприємства;

- вміти гнучко реагувати на зміни в обліковій політиці підприємства, використовувати дані обліку для управління його економічною безпекою; орієнтуватися в можливостях і обмеженнях застосування облікової-аналітичної інформації в управлінні підприємства; здійснювати моніторинг ефективності забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства;

- розробляти систему оцінювання заходів щодо протидії загрозам та ризикам діяльності підприємства.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

**Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства.**

#### ***Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність та її компоненти***

Інформаційно-аналітична діяльність: поняття, об'єкт, суб'єкт, засоби діяльності, мета. Принципи та функції інформаційно-аналітичної роботи. Ситуація як предмет інформаційно-аналітичної діяльності. Процес та засоби інформаційно-аналітичної діяльності.

#### ***Тема 2 . Основи інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства***

Основні поняття та категорії фінансово-економічної безпеки. Суть і поняття інформації, її класифікація й основні види. Цілі та завдання інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

#### ***Тема 3. Інформаційне забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства***

Інформаційне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства: склад, види, класифікація. Склад та елементи фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності та принципи її підготовки. Розкриття інформації у фінансовій звітності.

#### ***Тема 4. Організація інформаційного забезпечення фінансової складової економічної безпеки підприємства***

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Організація й ведення бухгалтерського обліку. Первинні облікові документи та регістри бухгалтерського обліку. Облікова політика як елемент системи організації інформаційного забезпечення фінансової складової економічної безпеки підприємства. Інвентаризація активів і зобов'язань підприємства: об'єкти, періодичність проведення. Організація та основні правила проведення інвентаризації. Перевірка й оформлення результатів інвентаризації.

**Змістовий модуль 2. Організація та управління інформаційно-аналітичним забезпеченням економічної безпеки підприємства**

## ***Тема 5. Методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності***

Загальна характеристика методології інформаційно-аналітичної діяльності. Характеристика загальних методів інформаційно-аналітичної діяльності. Сукупність методів аналізу і синтезу в процесі інформаційно-аналітичної діяльності.

## ***Тема 6. Методичне забезпечення інформаційно-аналітичних досліджень фінансово-господарської діяльності підприємства***

Методика комплексного порівняльного рейтингового оцінювання фінансового стану підприємства. Метод сум. Метод балів. Метод відстаней. Ранжування підприємств. Оцінювання постачальників за важливістю критеріїв. Використання методичного апарату в оперативному плануванні підприємства.

## ***Тема 7. Правовий захист комерційної таємниці. Економічна розвідка***

Поняття та ознаки комерційної таємниці. Об'єкти й суб'єкти права власності на комерційну таємницю. Система правового захисту комерційної таємниці підприємства, її елементи та складові. Юридичне закріплення права підприємства на комерційну таємницю. Визначення відомостей, що складають комерційну таємницю підприємства. Допуск та доступ до комерційної таємниці. Правове регулювання порядку збереження комерційної таємниці при укладанні господарських договорів, веденні ділових переговорів. Роль економічної розвідки у конкурентній боротьбі. Організація та ефективність економічної розвідки. Методи збирання інформації. Канали витікання інформації. Дані про ділових партнерів та конкурентів. Засоби збирання інформації.

## ***Тема 8. Система забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства***

Загальні положення і класифікація заходів забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Завдання щодо забезпечення захисту підприємництва в Україні. Служба економічної безпеки підприємства. Способи захисту від економічного шпигунства.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем                                                                                         | Кількість годин |              |   |     |     |      |              |              |      |     |     |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|---|-----|-----|------|--------------|--------------|------|-----|-----|------|
|                                                                                                                       | денна форма     |              |   |     |     |      | Заочна форма |              |      |     |     |      |
|                                                                                                                       | усього          | у тому числі |   |     |     |      | усього       | у тому числі |      |     |     |      |
|                                                                                                                       |                 | л            | п | лаб | інд | с.р. |              | л            | п    | лаб | інд | с.р. |
| 1                                                                                                                     | 2               | 3            | 4 | 5   | 6   | 7    | 8            | 9            | 10   | 11  | 12  | 13   |
| <b>Модуль 1.</b>                                                                                                      |                 |              |   |     |     |      |              |              |      |     |     |      |
| <b>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства.</b> |                 |              |   |     |     |      |              |              |      |     |     |      |
| Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність та її компоненти                                                           | 9               | 1            | 1 | -   | -   | 7    | 10,75        | 0,5          | 0,25 |     |     | 10   |
| Тема 2. Основи інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства                      | 12              | 2            | 2 | -   | -   | 8    | 10,75        | 0,5          | 0,25 |     |     | 10   |
| Тема 3. Інформаційне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства                                          | 12              | 2            | 2 | -   | -   | 8    | 11,75        | 0,5          | 0,25 |     |     | 11   |
| Тема 4. Організація інформаційного забезпечення фінансової складової економічної безпеки підприємства                 | 12              | 2            | 2 | -   | -   | 8    | 11,75        | 0,5          | 0,25 |     |     | 11   |
| Разом за змістовим модулем 1                                                                                          | 45              | 7            | 7 | -   | -   | 31   | 45           | 2            | 1    | -   | -   | 42   |

| <b>Змістовий модуль 2. Організація та управління інформаційно-аналітичним забезпеченням економічної безпеки підприємства</b> |    |    |    |   |   |    |       |     |      |    |    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|---|---|----|-------|-----|------|----|----|----|
| 1                                                                                                                            | 2  | 3  | 4  | 5 | 6 | 7  | 8     | 9   | 10   | 11 | 12 | 13 |
| Тема 1.<br>Методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності                                                          | 9  | 1  | 1  | - | - | 7  | 10,75 | 0,5 | 0,25 |    |    | 10 |
| Тема 2.<br>Методичне забезпечення інформаційно-аналітичних досліджень фінансово-господарської діяльності підприємства        | 12 | 2  | 2  | - | - | 8  | 10,75 | 0,5 | 0,25 |    |    | 10 |
| Тема 3.<br>Правовий захист комерційної таємниці. Економічна розвідка                                                         | 12 | 2  | 2  | - | - | 8  | 11,75 | 0,5 | 0,25 |    |    | 11 |
| Тема 4.<br>Система забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства                                                   | 12 | 2  | 2  | - | - | 8  | 11,75 | 0,5 | 0,25 |    |    | 11 |
| Разом за змістовим модулем 2                                                                                                 | 45 | 7  | 7  | - | - | 31 | 45    | 2   | 1    | -  | -  | 42 |
| Усього годин                                                                                                                 | 90 | 14 | 14 | - | - | 62 | 90    | 4   | 2    | -  | -  | 84 |

**5. Теми семінарських занять**  
Не передбачені навчальним планом.

**6. Теми практичних занять**

| № з/п | Назва теми                                                                                    | Кількість годин |        |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
|       |                                                                                               | денна           | заочна |
| 1     | Інформаційно-аналітична діяльність та її компоненти                                           | 1               | 0.25   |
| 2     | Основи інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства      | 2               | 0.25   |
| 3     | Інформаційне забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства                         | 2               | 0.25   |
| 4     | Організація інформаційного забезпечення фінансової складової економічної безпеки підприємства | 2               | 0.25   |
| 5     | Методологічні основи інформаційно- аналітичної діяльності                                     | 1               | 0.25   |
| 6     | Методичне забезпечення інформаційно- аналітичних досліджень                                   | 2               | 0.25   |

|   |                                                                  |           |          |
|---|------------------------------------------------------------------|-----------|----------|
|   | фінансово-господарської діяльності підприємства                  |           |          |
| 7 | Правовий захист комерційної таємниці. Економічна розвідка        | 2         | 0.25     |
| 8 | Система забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства | 2         | 0.25     |
|   | <b>Разом</b>                                                     | <b>14</b> | <b>2</b> |

## 7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

## 8. Самостійна робота

| № з/п | Назва теми                                                                                                  | Кількість годин |           |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------|
|       |                                                                                                             | денна           | заочна    |
| 1     | Інформаційно-аналітична діяльність та її компоненти                                                         | 7               | 10        |
| 2     | Основи інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства                    | 8               | 10        |
| 3     | Інформаційне забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства                                       | 8               | 11        |
| 4     | Організація інформаційного забезпечення фінансової складової економічної безпеки підприємства               | 8               | 11        |
| 5     | Методологічні основи інформаційно- аналітичної діяльності                                                   | 7               | 10        |
| 6     | Методичне забезпечення інформаційно- аналітичних досліджень фінансово-господарської діяльності підприємства | 8               | 10        |
| 7     | Правовий захист комерційної таємниці. Економічна розвідка                                                   | 8               | 11        |
| 8     | Система забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства                                            | 8               | 11        |
|       | <b>Разом</b>                                                                                                | <b>62</b>       | <b>84</b> |

## 9. Індивідуальні завдання

Для здобувачів вищої освіти денного відділення – виконання індивідуального завдання згідно МВ до виконання самостійної роботи з дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства», яку можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>.

Для здобувачів вищої освіти заочного відділення – контрольна робота згідно МР щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» заочної відділення, яка знаходиться в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua/>.

Також здобувачі вищої освіти можуть приймати участь у підготовці наукової статті до друку; виступу на наукових конференціях (друковані тези); участі у інтернет-конференціях; участі в олімпіадах серед здобувачів вищої освіти.

## 10. Методи навчання

Навчальний процес у національному університеті «Запорізька політехніка» здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

## 11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання з дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» деталізують такі очікувані результати навчання:

Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування **ПР04**.

Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування **ПР09**.

Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб’єктів господарювання **ПР10**.

Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів **ПР12**.

## 12. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисциплін згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» \* є:

- залік / екзамен;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

---

\* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» є:

- для здобувачів вищої освіти денного відділення курс дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми з метою визначення рейтингової оцінки.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, презентації есе, експрес-контролю, тестування, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти тощо. Проведення двох рубіжних контролів;

- для здобувачів вищої освіти заочного відділення: захист контрольної роботи; підсумковий контроль у формі заліку: тести, розв'язання задачі.

.

## **ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ**

1. Поняття інформації, що використовується для аналізу фінансово- економічної безпеки, її значення.

2. Сутність та склад інформаційного забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства.

3. Класифікація джерел отримання інформації в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

4. Інформаційна діяльність підприємства, ієрархічні рівні її

організації.

5. Теоретичні засади аналітичної роботи в галузі фінансово-економічної безпеки підприємства

6. Практичні засади аналітичної роботи в галузі фінансово-економічної безпеки підприємства.

7. Основні етапи і принципи інформаційно-аналітичної діяльності щодо фінансово-економічної безпеки підприємства.

8. Види і напрями діяльності підрозділу аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки підприємства.

9. Законодавча та нормативна регламентація діяльності підрозділу аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки підприємства.

10. Положення про підрозділ аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки підприємства.

11. Вимоги до персоналу підрозділу аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки підприємства.

12. Організаційно-штатна структура підрозділу аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

13. Культура організації та корпоративна етика аналітичного підрозділу фінансово-економічної безпеки підприємства.

14. Технології забезпечення безпеки передачі інформації.

15. Організація колективної роботи з документами щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

16. Підготовка аналітичних документів із забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства.

17. Класифікація довідок у системі фінансово-економічної безпеки підприємства.

18. Зарубіжний досвід підготовки інформаційно-аналітичної продукції в системі фінансово-економічної безпеки підприємства.

19. Вимоги щодо безпеки комунікацій на підприємстві.

20. Проєктування, упровадження, супровід комплексних систем захисту інформації на підприємстві.

21. Експертиза, стандартизація і сертифікація систем і засобів захисту інформації на підприємстві.

22. Сформууйте заходи щодо протидії атакам хакерів на підприємстві.

23. Ідентифікація ризиків і загроз діяльності підприємства, установи, організації.

24. Процедура вивчення небезпечних процесів, що відбуваються в зовнішньому та внутрішньому середовищах підприємства, установи,

організації.

25. Характеристика форм діагностування ризиків, небезпек та загроз фінансово-економічній безпеці підприємства за основними суб'єктами його оточення.

26. Критерії та індикатори оцінки стану фінансово-економічної безпеки підприємства.

27. Моделювання, прогнозування та передбачення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства.

28. Ідентифікація та оцінка небезпек, загроз і ризиків підприємства в системі фінансово-економічної безпеки підприємства та шляхи їх мінімізації.

29. Сутність і завдання інформаційної безпеки функціонування підприємства.

30. Сутність недобросовісної конкуренції, її форми та наслідки.

31. Науковий огляд нормативно-правової бази щодо забезпечення інформаційної безпеки суб'єктів господарської діяльності.

32. Механізм усунення загроз інформаційної безпеки підприємства.

33. Застосування спеціального обладнання та технічних засобів захисту інформаційної безпеки підприємства.

34. Методи реагування на недружні поглинання.

35. Моніторинг стану інформаційної безпеки підприємства та технології спостереження.

36. Компоненти інформаційної культури, її функції.

37. Оцінка діяльності щодо впровадження сучасних технологій аналітичного забезпечення діяльності суб'єктів системи фінансово-економічної безпеки підприємства.

38. Зміст та особливості управління інформаційно-аналітичним забезпеченням фінансово-економічної безпеки підприємства.

39. Управління інформаційно-аналітичним забезпеченням фінансово- економічної безпеки підприємства: функції, принципи, методи.

40. Механізми внутрішньої взаємодії під час здійснення аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

41. Механізми зовнішньої взаємодії в межах діяльності підприємства щодо аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки.

42. Елементний склад механізмів управління аналітичним забезпеченням системи фінансово-економічної безпеки.

43. Методи управління системою аналітичного забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства.

44. Механізм взаємодії підрозділів підприємства щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

45. Мета та зміст стратегії аналітичного забезпечення системи фінансово- економічної безпеки підприємства.

46. Домінантні сфери стратегії аналітичного забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства.

47. Порядок розроблення стратегії аналітичного забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства.

48. Оцінювання та моніторинг реалізації стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

49. Критерії ефективності діяльності щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

50. Аналіз ефективності реалізації стратегії управління фінансово-економічною безпекою підприємства.

### **13.Критерії оцінювання результатів навчання студентів**

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»\*\*, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

---

\*\* Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка»\*/ Укладачі: В. Грешта та ін. НУ «Запорізька політехніка», 2021. - 41 с.

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні (семінарські), заняття, а також виконання самостійної роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

**Поточний контроль** проводиться під час аудиторних занять. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік, – 60 балів);

Для здобувачів вищої освіти денного відділення поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- презентація есе – вміння здійснювати узагальнення статистичної інформації, наукової літератури, законодавчої бази та робити висновки; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків; грамотність подачі матеріалу (максимальна оцінка – 10 балів), активна участь у обговоренні (– 5 балів);
- виконання здобувачем вищої освіти практичних завдань, вирішення кейсів, прийняття участі у тренінгах за темами дозволить накопичити 40 бали;
- тестові опитування за матеріалами лекцій –20 балів;
- виконання експрес контрольних робіт – застосування набутих теоретичних і практичних знань щодо розв’язання тестових завдань (оцінюється у 20 балів) кількість дві протягом семестру (загальна максимальна кількість балів – 40)).

Самостійна робота включає (15 балів):

- вивчення теоретичного матеріалу з попередньої лекції перед кожним наступним лекційним заняттям;
- рішення завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу щодо проблемних питань з теми лекційних занять для активної роботи на практичних заняттях.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

**Підсумковий/семестровий контроль.** Студент вважається атестованим, якщо сума балів, набрана за результатами поточного контролю, складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці

***Розподіл балів, які отримують студенти при поточному оцінюванні знань в розрізі тем з дисципліни «Фінансова статистика»***

| № з/п                                                                                                          | Теми                                     | Практичні заняття та СРС, кількість балів     |                              |            |                   |                           | Разом |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------|------------|-------------------|---------------------------|-------|
|                                                                                                                |                                          | активна участь у обговоренні, презентація есе | виконання практичних завдань | тестування | Самостійна робота | поточна контрольна робота |       |
| Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. |                                          |                                               |                              |            |                   |                           |       |
| 1                                                                                                              | Інформаційно-аналітична діяльність та її | 5                                             | 8                            | 5          | 3                 |                           | 21    |

|                                                                                                                       |                                                                                                            |                                 |    |    |    |    |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----|----|----|----|-----|
|                                                                                                                       | компоненти                                                                                                 |                                 |    |    |    |    |     |
| 2                                                                                                                     | Основи інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства                   | 5                               | 10 | 5  | 3  |    | 23  |
| 3                                                                                                                     | Інформаційне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства                                       | 5                               | 10 | 5  | 3  |    | 23  |
| 4                                                                                                                     | Організація інформаційного забезпечення фінансової складової економічної безпеки підприємства              | 5                               | 10 | 5  | 3  | 10 | 33  |
|                                                                                                                       | Разом за змістовим модулем 1                                                                               | 20                              | 38 | 20 | 12 | 10 | 100 |
|                                                                                                                       | Або контрольна робота                                                                                      | Проведення рубіжного контролю 1 |    |    |    |    | 100 |
| Змістовий модуль 2. Організація та управління інформаційно-аналітичним забезпеченням економічної безпеки підприємства |                                                                                                            |                                 |    |    |    |    |     |
| 5                                                                                                                     | Методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності                                                   | 5                               | 8  | 5  | 3  |    | 21  |
| 6                                                                                                                     | Методичне забезпечення інформаційно-аналітичних досліджень фінансово-господарської діяльності підприємства | 5                               | 10 | 5  | 3  |    | 23  |
| 7                                                                                                                     | Правовий захист комерційної таємниці.Економічна розвідка                                                   | 5                               | 10 | 5  | 3  |    | 23  |
| 8                                                                                                                     | Система забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства                                            | 5                               | 10 | 5  | 3  | 10 | 33  |
|                                                                                                                       | Разом за змістовим модулем 1                                                                               | 20                              | 38 | 20 | 12 | 10 | 100 |
|                                                                                                                       | Або контрольна                                                                                             | Проведення рубіжного контролю 2 |    |    |    |    | 100 |

|  |               |  |  |
|--|---------------|--|--|
|  | <b>робота</b> |  |  |
|--|---------------|--|--|

Якщо за підсумками поточного контролю успішність студента не може бути визначена, то проводиться підсумковий контроль, який складається з тестування (17 тестів \*5 балів =85) та розв'язання задачі (15 балів).

Підсумковий контроль проводиться при виконанні усіх тестових завдань у Moodle.

#### **Шкала оцінювання**

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка для заліку |
|----------------------------------------------|-------------------|
| 60 – 100                                     | зараховано        |
| 1-59                                         | не зараховано     |

Контроль знань здобувачів вищої освіти заочного відділення здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання та виконання розрахункової частини контрольної роботи.

Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства». За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не виконав, або не зміг захистити контрольну роботу, або не згоден з оцінкою, він складає залік з дисципліни. Структура заліку відповідає структурі модульної контрольної роботи (тести та практичне завдання (задача)) та оцінюється за аналогічними критеріями. Питання до заліку здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>. До залікової відомості заносяться результати за двобальною шкалою (зараховано – не зараховано).

### **14. Методичне забезпечення**

1. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
2. Комплект завдань для підсумкового контролю.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Інформаційно -аналітичне забезпечення» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. І.Є.Андрющенко– Запоріжжя: НУ «ЗП», 2021.
4. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інформаційно -аналітичне забезпечення» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укл. І.Є.Андрющенко – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2021.

5. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Інформаційно -аналітичне забезпечення» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. І.Є.Андрющенко – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2021.

## **15. Рекомендована література**

### **Базова**

1. Андрощук Г. А. Экономическая безопасность предприятия: защита коммерческой тайны : монография / Г. А. Андрощук, П. П. Крайнев ; ред. А. Д. Святоцкий. – Київ : ВД «Ін Юре», 2000. – 400 с.
2. Ареф'єва О. В. Планування економічної безпеки підприємств / О. В. Ареф'єва, Т. Б. Кузенко – Київ : Видавництво Європейського ун-ту, 2004. –169 с.
3. Артемов В. Ю. Основи менеджменту для інформаційних аналітиків : курс лекцій / В. Ю. Артемов. – Київ : КНТ, 2007. – 272 с.
4. Артемов В. Ю. Порівняння організаційно-правових норм захисту інформації з обмеженим доступом країн-членів НАТО / В. Ю. Артемов. – Київ, 2007. – 178 с.
5. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) / О. І. Барановський ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ, 2004. – 759 с.
6. Берлач А. І. Безпека бізнесу : навч. посібник / А. І. Берлач. – Київ : Унів. «Україна», 2007. – 280 с.
7. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – Київ : Ника-Центр, Эльга, 2004. – 784 с.
8. Бондарчук Ю. В. Безпека бізнесу: організаційно-правові основи : науково-практичний посібник / Ю. В. Бондарчук, А. І. Марущак. – Київ : Видавничий дім «Скіф», КНТ, 2008. – 372 с.
9. Вакульчик О. М. Корпоративне управління: економіко-аналітичний аспект / О. М. Вакульчик. – Дніпропетровськ : Пороги, 2003. – 257 с.
10. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посібник / В. М. Варенко. – Київ: Університет «Україна», 2014. – 417 с.
11. Василюк В. Інформаційна безпека / В. Василюк, С. Климчук. – Київ : КНТ, 2008. – 190 с.

### **Допоміжні**

1. Азарова А. О. Інформатика та комп'ютерна техніка : навч. посіб. / А. О. Азарова, А. В. Поплавський; Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вінниця: ВНТУ, 2012.– Ч. 1. – 2012. – 360 с.
2. Алькема В. Г. Аналіз системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності / В. Г. Алькема // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія: Економіка. – 2011. – Вип. 16. – С. 99–107.
3. Баланда А. Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності: стан та перспективи розвитку. Управління проектами та розвиток виробництва. 2011. – № 1 (37). – С. 150–155.
4. Білоус О. Г. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / О. Г. Білоус. – Київ : КНЕУ, 2001. – 733 с.
5. Вакур О. В. Економічна сутність обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємством / О. В. Вакур // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2016 – Т. 21, вип. 1. – С. 210–213.
6. Горячева К. С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства : автореферат дис. ... канд. екон. наук : 08.06.01 / К. С. Горячева ; Київський нац. ун-т технологій та дизайну. – Київ, 2006. – 17 с.
7. Горячева К. С. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємства / К. С. Горячева // Актуальні проблеми економіки : Науковий екон. журнал. – 2003. – № 9. – С. 43–48.
8. Грунин О. А. Экономическая безопасность организации / О. А. Грунин, С. О. Грунин. – Санкт Петербург : Питер, 2002. – 160с.
9. Губарєв О. О. Економічна безпека : конспект лекцій / О. О. Губарєв ; М-во освіти і науки України ; Харк. нац. екон. ун-т. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2007. – 59 с.
10. Інформаційні системи в економіці : навч. посіб. / [Пономаренко В. С. та ін.]; Харк. нац. екон. унт. — Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. — 175 с.

### **Інформаційні ресурси**

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<http://rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики. [Електронний ресурс] – Режим доступу :[www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).
3. Офіційний сайт Інституту проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого. [Електронний ресурс] – Режим доступу :

<http://www.legality.kiev.ua>.

4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України «Урядовий портал України». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

5. Офіційний сайт НБУ України. [Електронний ресурс]–  
Режим доступу : <https://bank.gov.ua>

6. Сервер Верховної Ради України. [Електронний ресурс]–  
Режим доступу : [www.zakon.gov.ua](http://www.zakon.gov.ua).

7. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова  
[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

© НУ «Запорізька політехніка», 2023 рік